Utlåtande
15.3.2021

Till riksdagens kommunikationsutskott

Referens: RP 250/2020, begäran om utlåtande 25.2.2021

Ändring av 7 § i lagen om Rundradion Ab

KSF Media Ab tackar riksdagens kommunikationsutskott för möjligheten att ge ett utlåtande om regeringens proposition till riksdagen. Utlåtandet gäller förslaget till lag om ändring av 7 § i lagen om Rundradion Ab (”Yle-lagen”).

Detta utlåtande har skrivits tillsammans med och representerar i sin helhet, en gemensam syn på ändringen av 7 § i lagen om Rundradion Ab från KSF Media, HSS Media och Förlags Ab Sydvästkusten.

KSF Media avger följande uttalande åt utskottet i ärendet:

1. EU:s regler om statligt stöd är gällande lagstiftning som är bindande för den finska staten. Europeiska public service-företag har inte befriats från EU:s regler om statligt stöd förutom begränsat vad gäller radio- och televisionssändningsverksamhet (broadcasting-verksamhet). Utifrån reglerna om statligt stöd är det inte möjligt att åt Rundradion ge uppgifter som ligger utanför

broadcasting-verksamheten utan att tillämpa förfaranden enligt EU:s regler om statligt stöd.

Även kommissionens korrespondens med den finska staten visar detta. Den finska staten ska också kunna påvisa ett behov (marknadsbrist), om offentliga medel används till tjänster med anknytning till så kallade tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (annan än broadcasting-verksamhet).

2. Det är nödvändigt att ändra Yle-lagen så att de inhemska privata mediernas verksamhetsförutsättningar och medborgarnas yttrandefrihet ska kunna tryggas på ett hållbart sätt. Den nuvarande Yle-lagen har gett Rundradion en obegränsad frihet att utvidga sin publiceringsverksamhet på nätet också till sådana innehåll i textform som inte hör till Rundradions lagstadgade uppgifter.

3. I innehåll i textform som publiceras av Rundradion kan i praktiken jämföras med en stor nättidning som produceras med offentliga medel och som konkurrerar om finländarnas tid med privata tidningars nätpublikationer. Detta försämrar tidningspressens verksamhetsförutsättningar och äventyrar medborgarnas yttrandefrihet. De privata medierna i vårt land erbjuder rikligt med innehåll i textform på nätet. Att erbjuda innehåll i fråga med offentliga medel kan inte anses vara tillåtet mot bakgrund av EU:s regler om statligt stöd.

4. KSF Media framhåller att utskottet ska uppmärksamma följande frågor som tydliggör tolkningen av Yle-lagen, förebygger kringgående av Yle-lagen samt stöder övervakning av Rundradion. Följande ska skrivas in Yle-lagen eller åtminstone i utskottets betänkande:

- Om Rundradion publicerar innehåll i textform, ska innehållet som publiceras av Rundradion alltid innehålla rörlig bild eller ljud. Det som publiceras i textform ska vara kort, ske i liten omfattning och endast beskriva det innehåll som finns i

form av rörlig bild eller ljud. I detta föreslår vi en modell som liknar den för public service i Sverige. Vi föreslår vidare att begränsningen ska formuleras tydligt och inte ge utrymme för tolkningar eller missförstånd från någon part.

- Referat av innehåll i textform som publiceras av Rundradion kan endast basera sig på televisions- och radioprogram i Rundradions televisions- eller radioprogramutbud;

- Iakttagandet av begränsningarna i Yle-lagen ska utvärderas varje kalenderår;

- Den begränsning enligt Yle-lagen som förutsätter att tyngdpunkten i Rundradions publikationsverksamhet ska ligga på publikationer som innehåller rörlig bild eller ljud, ska preciseras med kravet om att publikationsverksamheten av Rundradions innehåll i textform är endast småskalig;

- De undantag som skrivits in i 7 § 3 mom. i Yle-lagen kan äventyra iakttagandet av EU:s regler om statligt stöd och de ska tas bort från lagen. Av undantagen är endast punkterna 3 och 4 motiverade att ha kvar i lagen; och

- Rundradions förvaltningsråd ska begära att Konkurrens- och konsumentverket ska bedöma vilka effekter Rundradions publikationsverksamhet av innehåll i textform, utan någon anknytning till rundradioverksamheten, har för konkurrensen och marknadens funktion. Tillhandahållande av varje innehåll i textform som avses i 7 § 3 mom. i Yle-lagen vore tillåtet för Rundradion endast om verket anser i den bedömning som det har lämnat in till förvaltningsrådet att tillhandahållandet av innehåll i textform i fråga inte snedvrider eller kan bidra till att snedvrida förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden eller inte hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas enligt vad som avses i 30 a § 1 mom. i konkurrenslagen.

5. KSF Media framhåller att Yle-lagens bestämmelser till alla delar ska gälla även Yle:s svenskspråkiga verksamhet, både nationellt och regionalt.

6. Vidare framhåller KSF Media att utskottet ska beakta även det som Medieförbundet framför i sitt utlåtande till utskottet. Det här för att eliminera risken för fortsatta klagomål om statligt stöd och för att den finska staten inte ska omfattas av eventuella skyldigheter som gäller återkrav av statligt stöd.

Helsingfors 15 mars 2021

KSF Media Ab